

Susa Junnola/Sitra

▲ Sitra järjesti kiertotalousseminaarinsa välittömästi sen jälkeen, kun Euroopan komissio oli julkaissut kiertotalouspaketinsä.

Uudelleenkäyttö arvoonsa

Euroopan komission uuden kiertotalouspaketin ehkä paras uutinen Suomelle on, että komission mielestä uudelleenkäyttö pitää huomioida entistä paremmin myös kierrätysasteita laskettaessa.

■ ELINA SAARINEN

Tähän saakka EU on ylenkatsonut uudelleenkäytön lähes kokonaan omassa tavoiteseurannassaan, vaikka uudelleenkäyttö on etusijajärjestyksessä korkeammalla tasolla kuin kierrätys.

Suomessa kaikista pakkauksista kierrätetään nyt vajaa 60 prosenttia. Komissio on tiukentamassa pakkausjätteiden kierrätysvaatimusta nykyisestä 55 prosentista vaiheittain 75 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä.

Ehdotus kuitenkin parantaa mahdollisuuksia laskea pakkausten kuten puulavojen ja pantillisten juomapakkausten uudelleenkäyttö mukaan tavoitteen toteutumiseen, mikä helpottaa tavoitteiden saavuttamista Suomessa huomattavasti.

Suomessa on toimivat ja tehokkaat järjestelmät esimerkiksi puisten kuormalavojen, pantillisten juomapullojen ja muovisten leipomolaatikoiden uudelleenkäyttöön.

Ilman uudelleenkäyttöä muovipakkausten kierrätysaste on vain 23 prosenttia ja puupakkausten 15 prosenttia. Jos uudelleenkäytön saa laskea prosentteihin mukaan, muovien uudelleenkäyttö- ja kierrätysaste onkin jopa 74 prosenttia ja puullakin 62 prosenttia.

Uudelleenkäytön huomioiminen auttaisi lasi-, metalli-, puu- ja muovipakkausten tavoitteisiin pääsemistä. Ainoastaan kuitupakkauksissa uudelleenkäyttöä on vähän. Metallipakkauksissa tynnyrien kunnostus nousisi ansaitsemaansa arvoon, samoin metallisten rullakoiden uudelleenkäyttö.

Puupakkauksissa on todella vaikea saavuttaa kierrätysastetta ilman uu-

delleenkäytön hyväksilukemista. Suomessa puupakkaukset erilliskerätään hyvin, mutta niille ei oikein ole materiaali-kierrätyskohteita kotimaassa.

Toisaalta puupakkauksille on bioenergiatavoitteiden takia kova imu poltettavaksi.

”Uudelleenkäytön valmistelulla on aivan ratkaiseva merkitys Suomelle, mutta on jäsenmaita, jotka eivät halua uudelleenkäyttöä laskea. Ne ajattelevat, että se sotkee muutenkin hankalaa jätetilastointia”, kertoo Rinki Oy:n **Juha-Heikki Tanskanen**.

Uudelleenkäytön huomioiminen olisi järkevää paitsi tavoitteiden saavuttamisen, myös ympäristön kannalta.

Esimerkiksi tynnyreiden kunnostus ja käyttäminen uudelleen monta kertaa päihittää kertakäyttöiset tynnyrit elinkaari- ja päästöissä. Konsulttitoimisto Tauwin tutkimuksen mukaan kunnostettavan tynnyrin hiilijalanjälki voi olla jopa kolme kertaa pienempi kuin kertakäyttötynnyrin.

Onni Forsell Oy Rajamäellä kunnostaa käytettyjä tynnyreitä. Kunnostettu tynnyri voidaan käyttää teollisuudessa uudelleen viisi tai kuusikin kertaa ennen romutusta.

Toimitusjohtaja **Jouko Forsell** kertoo yhtiön kunnostavan nykyisin noin 60 000 tynnyriä vuodessa uudelleenkäyttöön. Kunnostukseen tulevien tynnyreiden määrä on pudonnut kolmasosaan 1990-luvun huippuvuosista, koska uudelleenkäyttöön ei ole kannustanut mikään.

”Kiertotalouspaketin periaate on hyvä, mutta vaatisi konkreettisia työkaluja, jotta toimintatavat markkinoilla muuttuisivat. Asiakkaiden täytyisi kierrättää tynnyrinsä kunnostajien kautta. Nyt tynnyrit päätyvät helposti romutettavaksi”, Jouko Forsell sanoo. ■